

Міністерство освіти та науки України
ДЕРЖАВНИЙ БІОТЕХНОЛОГІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ
Факультет агрономії та захисту рослин
Кафедра генетики, селекції та насінництва

НАСІННЄВІ ФОНДИ І ЇХ ЛОГІСТИКА

Методичні вказівки
для самостійного вивчення дисципліни

для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти зі спеціальності
201 «Агрономія» за освітньо-професійною програмою «Насінництво та
насіннєзнавство»

Затверджено
рішенням навчально-методичної
комісії факультету
агрономії та захисту рослин
Протокол № 12
від 30 січня 2024 р.

Харків – 2024

УДК 631.53.02(072)

Н 31

Схвалено на засіданні кафедри генетики, селекції та насінництва
Протокол № 6 від 21 грудня 2023р.

Рецензенти:

О.В. Романов, декан факультету агрономії та захисту рослин, доцент кафедри плодовоовочівництва і зберігання продукції рослинництва ДБТУ;

В.В. Безпалько, доцент кафедри рослинництва ДБТУ.

Н 31

Насінневі фонди і їх логістика: метод. вказівки для самостійного вивчення дисципліни для здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заоч. форм навч. спец. 201 Агрономія; Держ. біотехнол. у-нт; уклад.: О.В. Гудим. – Харків: [б. в.] 2024. – 28 с.

Методичні вказівки для самостійного вивчення дисципліни «Насінневі фонди і їх логістика» розроблено відповідно до навчальної програми. Видання включає програму та структуру навчальної дисципліни, теми практичних занять, теми для самостійної роботи здобувачами, рекомендовану літературу, питання до підсумкового контролю. Видання призначено здобувачам другого (магістерського) рівня вищої освіти денної та заочної форми здобуття освіти зі спеціальності 201 «Агрономія».

УДК 631.53.02(072)

Відповідальний за випуск: Гудим О.В., старший викладач

© О.В. Гудим, 2024

© ДБТУ, 2024

ЗМІСТ

ВСТУП.....	4
1. Структура програми навчального курсу «Насінневі фонди і їх логістика».....	8
2. Програма навчальної дисципліни	9
3. Структура навчальної дисципліни.....	13
4. Теми практичних занять.....	15
5. Теми для самостійної роботи.....	15
6. Методи контролю.....	17
7. Рекомендована література.....	20
8. Програмні питання до вивчення дисципліни «Насінневі фонди і їх логістика».....	22

ВСТУП

Програму навчальної дисципліни «Насінневі фонди і їх логістика» складено відповідно до програми підготовки фахівців освітнього рівня «магістр» зі спеціальності 201 «Агрономія» освітньо-професійною програмою «Насінництво та насіннєзнавство»

Освітній рівень **магістр**

Спеціальність **201 Агрономія**

Семестр **III**

Лекції **18 год**

Практичні заняття **18 год**

Самостійна робота **54 год**

Всього **3 кредити/90 год**

Форма контролю – **залік**

Предметом вивчення дисципліни «Насінневі фонди і їх логістика» є набуття теоретичних і практичних знань з репродукування та збереження оригінального посівного матеріалу і є обов'язковою складовою майбутнього урожаю господарств, які ведуть насінництво основних польових культур та забезпечують посівним матеріалом відповідної чистоти, високої гібридності господарства різних форм власності.

Метою курсу «Насінневі фонди і їх логістика» вивчення методологічних та організаційно-технологічних закономірностей утворення, зберігання та використання насінневих фондів сільськогосподарських культур, а також особливостей логістичних систем у агропромисловому виробництві

Завдання дисципліни є формування у здобувачів знань і умінь щодо створення насінневих фондів сільськогосподарських культур різного рівня та призначення на основі запровадження логістичних методів їх організації та діяльності.

Компетентності, якими повинен володіти здобувач:

Загальна компетентність:

ЗК.04 Здатність працювати в міжнародному контексті

Спеціальні (фахові компетентності):

СК.1 Здатність керувати колективом, забезпечувати розвиток персоналу, толерантно сприймати соціальні, етнічні та культурні відмінності

СК.2 Здатність аналізувати та оцінювати сучасні проблеми, перспективи розвитку та науково-технічну політику в сфері агрономії.

*СК.6.*Здатність презентувати результати професійної та наукової діяльності фахівцям і нефахівцям.

СК.09 Здатність оцінювати стан насінневих посівів і проводити їх сертифікацію за національними методиками та за вимогами міжнародних Схем Організації економічної співпраці і розвитку (ОЕСР).

Програмні результати навчання

ПРН.1 Використовувати методологію наукових досліджень, спеціальні методи та інструменти експериментальних досліджень, сучасні методи обробки даних для розв'язання складних задач агрономії..

ПРН.02 Інтегрувати знання з різних галузей для розв'язання складних теоретичних та/або практичних задач і проблем агрономії.

ПРН.3 Розробляти і реалізовувати економічно значущі виробничі і дослідницькі проекти в сфері агрономії з урахуванням наявних ресурсів та обмежень, технічних, соціальних, правових та екологічних аспектів.

ПРН.4 Здійснювати пошук необхідної інформації та оцінювати її в науково-технічній літературі, аналізувати, обробляти та оцінювати цю інформацію.

ПРН.5 Планувати і виконувати наукові і прикладні дослідження в сфері агрономії, аналізувати результати, обґрунтовувати висновки.

ПРН.06 Оцінювати та аналізувати сучасний асортимент мінеральних добрив, хімічних засобів захисту рослин, продуктів біотехнологій з метою розробки науково обґрунтованих систем їхнього застосування.

ПРН.07 Розробляти та реалізовувати проекти екологічно безпечних прийомів і технологій виробництва високоякісної продукції рослинництва з

урахуванням особливостей агроландшафтів та економічної ефективності.

ПРН.8 Управляти робочими процесами, які є складними, непередбачуваними, приймати ефективні рішення, оцінювати та порівнювати альтернативи, аналізувати ризики

ПРН.9 Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами для обговорення результатів професійної діяльності, досліджень та інноваційних проектів у сфері аграрних наук та продовольства.

ПРН.10 Здійснювати ефективне управління персоналом і ресурсами, забезпечувати професійний розвиток персоналу, об'єктивно оцінювати результати діяльності колективу та внесок його учасників до цих результатів

ПРН.11 Здійснювати бізнесове проектування та маркетингове оцінювання виконання і впровадження інноваційних розробок.

ПРН.14 Проводити польове інспектування насінницьких посівів з метою визначення їх сортових якостей за національними методиками та за 11 вимогами міжнародних Схем Організації економічної співпраці і розвитку (ОЕСР).

ПРН.15 Розробляти і реалізовувати комплекси технологічних заходів з вирощування, післязбиральної доробки та поліпшення насінневого матеріалу

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні знати:

- організацію і технологію насінництва;
- теоретичні основи формування насінневих фондів;
- законодавче забезпечення насінневих фондів;
- технологічні процеси і управління матеріальними потоками в логістиці;
- технологію виробництва насіння в спеціалізованих насінницьких господарствах;
- технологію виробництва репродукційного насіння на насінницьких ділянках рядових господарств;

- особливості організації насінництва в різних країнах;
- державні стандарти якості насіннєвого матеріалу.

Внаслідок вивчення курсу здобувачі повинні вміти:

- визначати оптимальні форми організації ланцюгів постачань;
- розробляти й обґрунтовувати рішення на основі комплексу оптимізаційних моделей;
- обґрунтовувати вибір оптимального розподілу ресурсів;
- аналізувати ефективність логістичних ланцюгів постачань;
- здійснювати оптимізацію існуючих логістичних систем .

Міждисциплінарні зв'язки:

Насіннєві фонди та їх логістика спрямована на формування системних знань з принципів та методів щодо заготівлі, транспортування, зберігання та використання насіннєвих фондів, використовуючи сучасні інформаційні технології та комп'ютерну техніку при плануванні, формуванні та використанні насіннєвих фондів.

Насіннєві фонди та їх логістика використовує досягнення інших наук, таких як: насінництво, насіннезнавство, рослинництво, землеробство, технологія переробки та зберігання продукції. Використання знань цих дисциплін дає можливість досліднику отримати достовірну оцінку щодо закономірностей пов'язаних, із забезпеченням оптимальних умов для росту і розвитку материнських рослин, дозволяють прогнозувати посівні якості та врожайні властивості насіння, одержаного в різних агроекологічних умовах та вірно визначитися з його постачальниками до насіннєвих фондів..

Ці знання є базовою основою для пізнання процесів, які необхідно враховувати при формуванні та використанні насіннєвих фондів різного рівня та призначення із застосуванням сучасних логістичних методів.

Форма підсумкового контролю успішності навчання – залік.

1 Структура програми навчального курсу «Насіннєві фонди і їх логістика»

Найменування показників	Рівень вищої освіти, галузь знань, спеціальність	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 3	Галузь знань 20 «Аграрні науки та продовольство» Спеціальність 201 «Агрономія»	Вибіркова	
Модулів – 2	Освітньо-професійна програма «Насінництво та насіннєзнавство»	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		2-й	
Самостійна робота – 54		Семестр	
Загальна кількість годин – 90		1-й	
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –4 самостійної робота здобувачів – 8	ОС: «Магістр»	Лекції	
		18 год.	6 год.
		Практичні	
		18 год.	6 год.
		Лабораторні	
		–	–
		Самостійна робота	
54 год.	78 год.		
		Вид контролю: поточний, модульний контроль, залік.	

2. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Організація формування та використання насінневих фондів

Тема 1. Види насінневих фондів в Україні. Завдання та принципи їх формування.

Державний резервний насінневий фонд створюється в обсягах, затверджених Кабміном України, для забезпечення насінням та садивним матеріалом районів, які не виробляють власного насіння та садивного матеріалу або мають обмежені можливості його виробництва, а також у разі стихійного лиха, що викликає загибель посівів. Загальний обсяг формування такого фонду становить не менше 5% потреби держави в насінні та садивному матеріалі. Заготівлю насіння та садивного матеріалу с.-г. рослин у Державний резервний насінневий фонд і його зберігання забезпечують підприємства та організації за дорученням центрального органу виконавчої влади з питань аграрної політики та продовольства за рахунок коштів Державного бюджету України.

Тема 2. Законодавче забезпечення насінневих фондів. Державний резервний насінневий фонд. Історична ретроспектива.

Для отримання права на виробництво й реалізацію насіння суб'єкти господарювання подають до атестаційної комісії заяву та відповідні документи: копії сертифікатів на насіння, завірену копію ліцензійного договору, укладеного між власником сорту і суб'єктом господарювання на використання сорту, а також довідки, що підтверджують відповідність атестаційним вимогам виробників насіння та садивного матеріалу. Для суб'єктів господарювання, які атестуються на виробництво й реалізацію насіння культур, що мають особливу схему вирощування гібридного насіння, встановлюються додаткові умови. Батьківські компоненти гібридів вирощують тільки за участю селекційних установ. Гібридне насіння, призначене безпосередньо для висіву, реалізують лише після відповідної його обробки для сертифікованих насінневих підприємствах, у спеціальних

цехах і на обладнанні за умови обов'язкової відповідності нормативним документам.

Тема 3. Забезпечення формування державного резервного насінневого фонду, страхових насінневих фондів і контроль за ефективним їх використанням.

Страхові насінневі фонди добазового, базового і сертифікованого насіння створюються відповідними суб'єктами насінництва в обсягах, визначених центральним органом виконавчої влади з питань аграрної політики та продовольства. Оновлення страхових фондів проводять щороку. 3 Оптимальний розмір страхфондів становить: для добазового насіння – 100%, базового насіння: супереліта – 50%, еліта – 25%, сертифікованого насіння – 15% запланованої потреби на наступний рік. Витрати зберігання страхового насінневого фонду суб'єктами насінництва відшкодовуються за рахунок власних коштів виробників насіння.

Змістовий модуль 2. Логістика в насінництві

Тема 4. Логістика як інструмент ринкової економіки. Сутність і поняття логістики. Види логістики.

Вивчення матеріалу теми слід розпочати з визначення науки “Логістика”. І хоч визначень є багато, найбільш узагальненим є наступне: «Логістика – це наука про управління й оптимізацію матеріальних потоків, потоків послуг і пов'язаних із ними інформаційних і фінансових потоків у певній мікро-, мезоабо макроекономічній системі для досягнення поставлених перед системою цілей. Як практика господарської діяльності “логістика – це інтегральний інструмент менеджменту, який сприяє досягненню стратегічних, тактичних та оперативних цілей організації бізнесу (підприємництва) за рахунок ефективного з точки зору зниження загальних витрат і задоволення вимог кінцевих споживачів до якості продукції робіт і послуг, управління матеріальними і (або) сервісними потоками, а також супутніми потоками інформації та фінансових засобів”.

Тема 5. Технологічні процеси і управління матеріальними потоками в логістиці. Поняття про логістичні системи та логістичний ланцюжок.

Об'єктом вивчення логістики є потоки. Основним об'єктом дослідження є матеріальний потік. Під матеріальним потоком розумітимемо предмети праці: сировину, основні й допоміжні матеріали, напівфабрикати, комплектуючі, збірочні одиниці, паливо, запчастини призначені для ремонту й обслуговування технологічного обладнання й інших основних фондів, відходи виробництва. Незавершене виробництво (НВ) – це продукція в межах певного підприємства (організації), готова продукція (ГП), яка повністю пройшла виробничий цикл на цьому підприємстві, тара і пакування.

Тема 6. Заготівельна логістика в АПК. Організація, функціонування та стисла характеристика заготівельних логістичних систем.

Основними факторами розвитку логістики є 1) вплив на розвиток логістики здійснив перехід від ринку продавця до ринку покупця; 2) формування концепції логістики було прискорене розробкою теорії систем і теорії компромісів; 3) важливу роль у створенні об'єктивних можливостей для розвитку логістики відіграв технічний прогрес у засобах зв'язку й інформатики. Сьогодні виділяють близько 10 функціональних видів логістики: виробничу, інформаційну, транспортну, складську, комерційну (у т.ч. закупівельну (або постачальну), збутову (або розподільчу), торгову), управління запасами МР, сервісну й ін.

Тема 7. Економічна ефективність виробництва насіння різних сільськогосподарських культур. Способи їх підвищення за допомогою методів логістики.

Логістичним каналом в інтегрованій мікро-ЛС можна вважати упорядковану множину ЛЛС, яка включає всі логістичні ланцюги або їхні ділянки, що проводять матеріальні потоки від постачальників МР, які необхідні для виготовлення конкретного виду продукції, до її кінцевих споживачів. Елементарною логістичною активністю (логістичною операцією) назвемо будь-яку дію, яка не підлягає подальшій декомпозиції в межах

поставленого завдання дослідження або менеджменту, пов'язана з виникненням, її перетворенням або поглинанням матеріального і супутніх йому інформаційного і (або) логістичних посередників.

Тема 8. Фактори, які визначають формування логістичних систем в навініцтві. Державний резервний навінневий фонд як зразок логістичної системи в АПК.

Специфічною рисою інфраструктури товарних ринків в багатьох країнах є органічне поєднання децентралізованих початків і державного управління. Закордонний досвід показує, що ринкові відносини тісно взаємопов'язані з державним регулюванням виробництва й товарообігу, які здійснюються економічними і правовими методами в інтересах розвитку національної економіки і світогосподарських зв'язків. Об'єктивна необхідність у державній підтримці викликана, у щонайменше разі, двома обставинами. По-перше, тим, що переслідує власні інтереси, логістичні посередники мають забезпечувати потреби обслуговуваних ними підприємств і організацій, надійність і ефективність наданих послуг. По-друге, органи державного управління мають координувати інтереси логістичних посередників і обслуговуваних ними підприємств, сприяти забезпеченню взаємовигідних відносин між ними .

3. Структура навчальної дисципліни «Насіннєві фонди та їх логістика»

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	л.р.	інд.	с.р.		л	п	л.р.	інд.	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Організація формування та використання насіннєвих фондів												
Тема 1. Види насіннєвих фондів в Україні. Завдання та принципи їх формування.	12	2	2			8	14	2	2			10
Тема 2. Законодавче забезпечення насіннєвих фондів. Державний резервний насіннєвий фонд. Історична ретроспектива.	12	2	2			8	10					10
Тема 3. Забезпечення формування державного резервного насіннєвого фонду, страхових насіннєвих фондів і контроль за ефективним їх використанням.	12	2	2			8	10					10
Разом за змістовим модулем 1	36	6	6			24	34	2	2			30
Змістовий модуль 2. Логістика в насінництві												
Тема 4. Логістика як інструмент ринкової економіки. Сутність і поняття логістики. Види логістики.	10	2	2			6	14	2	2			10
Тема 5. Технологічні процеси і управління матеріальними	10	2	2			6	14	2	2			10

потоками в логістиці. Поняття про логістичні системи та логістичний ланцюжок.											
Тема 6. Заготівельна логістика в АПК. Організація, функціонування та стисла характеристика заготівельних логістичних систем.	10	2	2			6	10				10
Тема 7. Економічна ефективність виробництва насіння різних сільськогосподарських культур. Способи їх підвищення за допомогою методів логістики.	10	2	2			6	8				8
Тема 8. Фактори, які визначають формування логістичних систем в насінництві. Державний резервний насінневий фонд як зразок логістичної системи в АПК.	14	4	4			6	10				10
Разом за змістовим модулем 2	54	12	12			30	56	4	4		48
Усього годин	90	18	18			54	90	6	6		78

4. Теми практичних занять

№ з/п	Тема	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Розрахунки обсягів формування насінневих фондів різних сільськогосподарських культур	2	2
2	Зберігання насіння та його довговічність	2	
3.	Поняття логістики та рівня її розвитку. Концепція логістики	2	
4.	Логістичні системи в різних галузях аграрного виробництва	4	2
5.	Організація функціонування заготівельної логістики в різних галузях АПК	2	
6.	Роль складування як ланки логістичної системи Державного резервного насінневого фонду	4	
7.	Економічна ефективність та види витрат в логістиці насіння	2	2
	Усього годин	18	6

5. Теми для самостійної роботи

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1.	Логістика в Україні	10	10
2.	Тенденція та перспективи розвитку логістики насіння в Україні	8	12
3.	Транспортна логістика	6	8
4.	Інформаційна логістика	6	10

5.	Логістичні насінницькі комплекси та ефективність їх роботи	6	8
6.	Організація логістики насіння провідних національних дистриб'юторів	6	10
7.	Проблеми та перспективи логістичної інфраструктури в Україні	8	10
8.	Логістичні компанії	4	10
	Усього годин	54	78

Самостійна робота здобувачів під час лекцій

1. Конспектування лекцій і відпрацювання конспекту лекцій у позаурочний час шляхом порівняння записів з відповідним розділом підручника, який здобувач вивчав. Після цього внести доповнення до конспекту лекцій, уточнити деякі положення і продумати (розповісти собі) весь текст лекції.

2. Проведення лекційної атестації здобувачів шляхом:

- видати завдання (короткі за формою, але змістовні) за темою лекції, відповідь у кінці лекції;
- на початку лекції видати кожному здобувачу картку для відповіді з попередньої лекції, відповіді через 5-10 хвилин здаються лектору;
- видача завдань для випереджального вивчення відповідного теоретичного матеріалу.

Самостійна робота є доповненням до основного матеріалу курсу, яка є обов'язковою для вивчення і буде оцінюватись як додаткові знання здобувача при атестаціях, передбачених програмою курсу.

Методи навчання

При вивченні курсу «Насінневі фонди і їх логістика» використовуються такі методи навчання:

1. Група методів за джерелом інформації і сприйняття навчальної інформації - словесні (лекція, бесіда, розповідь), наочні (ілюстрація, демонстрація), практичні (вивчення методів постановки польового експерименту на дослідному полі).

2. Група методів за логікою передачі і сприйняття навчального матеріалу: індуктивні, дедуктивні, аналітичні і синтетичні.

3. Група методів за ступенем самостійного мислення при засвоєнні знань -репродуктивні, продуктивні, а саме: дослідницькі, пошукові, частково-пошукові;

4. Група методів за ступенем управління навчальним процесом: навчання під керівництвом викладача, самостійна робота з підручниками і науковою літературою, текстами лекцій, лабораторно-практичних і семінарських занять, робота з комп'ютером, виконання тестових завдань, тощо.

6. Методи контролю

Форма підсумкового контролю успішності навчання залік

Контроль знань, умінь і навичок студентів – невід’ємна складова педагогічного процесу та форма зворотного зв’язку при вивченні курсу «Спеціальна селекція технічних та олійних культур» використовуються такі види контролю: 1) поточний; 2) періодичний (проміжний); підсумковий.

Поточний контроль – контроль рівня знань та вмінь у процесі навчання, який проводиться на лекціях, лабораторно-практичних заняттях. Його види та форми:

Експрес опитування – опитування на засвоєння попередньої лекції (на початку чергової лекції); опитування під час лекції на розуміння її суті; контроль за засвоєнням матеріалу лекції; співбесіда; програмований контроль знань (картки, вирішення проблемних і ситуаційних завдань, тестування); модульний контроль.

Поточний (проміжний) контроль – це контроль після вивчення розділу, теми змістових модулів. Він включає такі види контролю:

контрольні роботи; колоквіуми; тестові опитування; контроль за формуванням практичних умінь і навичок; контроль за умінням вирішувати професійно-орієнтовані завдання.

Підсумковий контроль – це контроль, який здійснюється в кінці вивчення курсу. Це семестровий контроль: курсова робота, комплексні тестові контрольні завдання, семестровий іспит.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота								Всього балів
Модуль 1			Модуль 2					
Т 1	Т 2	Т 3	Т 4	Т 5	Т 6	Т 7	Т 8	100
15	10	15	15	10	10	15	10	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
66-73	D	задовільно	
60-65	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

Оцінка «**відмінно**» - **90-100 балів** - виставляється студенту, який при відповіді на запитання показав всебічні, систематизовані, глибокі знання програмного матеріалу, правильно та повністю виконав поставлене завдання, уміє грамотно інтерпретувати одержані результати; продемонструвати

знання основної і додаткової літератури, передбачені на рівні творчого використання.

Оцінка *«добре»* - **74-89 балів** виставляється студенту, якщо при відповіді на запитання він виявив повне знання програмного матеріалу, передбачене на рівні аналогічного відтворення, правильно виконав поставлене завдання, показав володіння практичними вміннями та навичками, але припустився окремих несуттєвих помилок, які не мають принципового значення.

Оцінка *«задовільно»* - **60-73 балів**. - виставляється, якщо при відповіді на запитання студент виявив повні знання основного програмного матеріалу в обсязі, що необхідний для подальшого навчання і роботи, у цілому справився з поставленим завданням, але при цьому окремими вміннями та навичками володів невпевнено, припустився незначних помилок в арифметичних розрахунках, демонстрував здатність упоратися з виконанням завдань, передбачених програмою на рівні репродуктивного відтворення.

Оцінка *«незадовільно»* - **35-59 балів** - виставляється, якщо при відповіді на запитання студент виявив серйозні прогалини в знаннях основного матеріалу, зробив принципові помилки, не зміг розв'язати задачу і провести розрахунки тощо. При визначенні загальної оцінки враховуються, результати поточного, контролю з лабораторних, практичних, семінарських занять, колоквіумів, які відбулися в період, за який проводиться модульний контроль, а також результати захисту індивідуальних завдань та звітів з лабораторних (практичних) робіт, передбачених навчальною програмою з конкретної дисципліни, та самостійної аудиторної й позааудиторної роботи студентів з даної дисципліни.

7. Рекомендована література

Основна

1. «Про насіння та садивний матеріал»: Закон України. – Київ, 2002 р.
2. Кіндрук М.О. Насінництво з основами насіннезнавства/ М.О. Кіндрук, В.М. Соколов, А.П. Вишневський. – Київ: Аграрна наука, 2012. – 264 с.
3. Гаврилук М.М. Основи сучасного насінництва/ М.М. Гаврилук. – Київ: ННЦ ІАЕ, 2004. – 256 с.
4. Кальченко А.Г. Логістика/ А.Г. Кальченко.– Київ, : КНЕУ, 2003. – 283 с.
5. Економіка насінництва: монографія / Захарчук О.В. – К.: ННЦ ІАЕ, 2015. – 273 с.
6. Кігель В.Р. Оптимізація логістичних рішень / В.Р. Кігель.-Київ,: Університет економіки та права «Крок», 2007.-136 с.

Додаткова

1. Величко О.П. Логістична оптимізація каналів розподілу продукції аграрного підприємства / О.П. Величко // Економічний простір: збірник наукових праць. – № 35. – Дніпропетровськ: ПДАБА, 2010. – С. 246-254.
2. Богач А.П. Принципи та напрямки аналізу витрат на функціонування логістичних систем/ А.П. Богач.- Київ,: КНЕУ, 2006.-51 с.
3. Гацура Я.Т. Методологічні положення інтенсифікації аграрного виробництва на інноваційній основі / Я.Т. Гацура // Економіка АПК. – 2005. – №6. – С.61-63.
4. Дергач І.В. Інтенсифікація та інтенсивність розвитку сільськогосподарського виробництва в Україні/ І.В.Дергач // Економіка АПК. – 2007. – №3. – С.43-45
5. Івженко А.С. Проблеми сучасної логістики та шляхи їх вирішення / А.С. Івженко.- Київ,: АПЕ, 2008.- 26 с.

6. Ковтун К.М. Основи логістики : [Навч.-метод. посіб. для самот. вивчення дисципліни] / Ковтун К.М., Шеремет Н.Ю.; Нац. гірн. ун-т. — Д., 2018. — 117с.
7. Кобзева К.В. Теоретичне обґрунтування становлення логістики як науки/ К.В. Кобзева.- Луганськ: СНУ ім. В. Даля, 2007.- 66 с.
8. Косарева Т.В. Аграрна логістика: сутність та багатоаспектність / Т.В. Косарева // Економіка АПК. – К. : ННЦ "Інститут аграрної економіки". – 2016.– № 10. – С.37-43
9. Ларіна Р.Р. Логістика: навчальний посібник/ Р.Р. Ларіна.- Д.: ВІК, 2005.- 335 с.
10. Мосійчук Н.Є. Логістика як чинник підвищення ефективності діяльності сільськогосподарських підприємств / Н.Є. Мосійчук, Т.М. Ратошнюк// Науковий вісник Національного аграрного університету . – Київ , 2008 . – Вип. 119 . – С.150-155.
11. Москвітіна Т.Д. Торгівельна логістика: навчальний посібник/ Т.Д. Москвітіна.- К.: Київ.нац.торг.ун-т, 2007.- 161 с.
12. Насінництво і насіннєзнавство польових культур/ за ред. М.М. Гаврилюка. – Харків, 2007. – 216 с.
13. Кіндрук М.О. Насінництво з основами насіннєзнавства/ М.О. Кіндрук, В.М. Соколов, А.П. Вишневський. – Київ: Аграрна наука, 2012. – 264 с.
14. Панченко В.Р. Київщина насіннева/ В.Р. Панченко. – Київ, 2006.
15. Чорнопільська Н.В. Методичні підходи оцінювання логістичної діяльності підприємства/ Н.В. Чорнопільська.- Львів: Львівська політехніка, 2008.- 271 с.

8. Програмні питання до вивчення дисципліни «Насіннєві фонди і їх логістика»

1. Види насіннєвих фондів в Україні.
2. Завдання та принципи формування насіннєвих фондів в Україні.
3. Законодавче забезпечення насіннєвих фондів.
4. Державний резервний насіннєвий фонд.
5. Страховий резервний насіннєвий фонд.
6. Історична ретроспектива формування насіннєвих фондів в Україні.
7. Забезпечення формування державного резервного насіннєвого фонду.
8. Забезпечення формування страхового насіннєвого фонду.
9. Контроль за ефективним використанням державного резервного насіннєвого фонду, страхових насіннєвих фондів.
10. Логістика як інструмент ринкової економіки.
11. Сутність і поняття логістики.
12. Види логістики.
13. Технологічні процеси і управління матеріальними потоками в логістиці.
14. Поняття про логістичні системи та логістичний ланцюжок.
15. Заготівельна логістика в АПК.
16. Організація, функціонування та стисла характеристика заготівельних логістичних систем.
17. Економічна ефективність виробництва насіння різних сільськогосподарських культур.
18. Способи підвищення ефективності виробництва насіння різних сільськогосподарських культур за допомогою методів логістики.
19. Фактори, які визначають формування логістичних систем в насінництві.
20. Державний резервний насіннєвий фонд як зразок логістичної системи в АПК.

21. Роль складування як ланки логістичної системи Державного резервного насінневого фонду.
22. Економічна ефективність та види витрат в логістиці насіння.
23. Організація функціонування заготівельної логістики в різних галузях АПК.
24. Логістичні системи в різних галузях аграрного виробництва.
25. Зберігання насіння та його довговічність.
26. Розрахунок обсягів формування насінневих фондів різних сільськогосподарських культур.
27. Розвиток логістики в Україні.
28. Тенденція та перспективи розвитку логістики насіння в Україні.
29. Транспортна логістика.
30. Інформаційна логістика.
31. Логістичні насінницькі комплекси та ефективність їх роботи.
32. Організація логістики насіння провідних національних дистриб'юторів.
33. Проблеми та перспективи логістичної інфраструктури в Україні.
34. Концепція логістичного обслуговування виробничих процесів.
35. Концептуальні методологічні основи загальної логістики та її понятійний апарат.
36. Виробничі логістичні системи та їх функції.
37. Методи системного аналізу та моделювання виробничих логістичних систем.
38. Особливості виробничої логістики як управлінського інструменту на ринку засобів виробництва та її понятійний апарат.
39. Господарська угода, державне замовлення (закупівлі) та контракти в системі логістичного управління рухом матеріальних потоків у виробництві.
40. Нормативна система логістичного управління матеріалопотоками у виробництві.

41. Управління виробничими запасами у логістичній системі
42. Значення насінневого та садивного матеріалу.
43. Значення і торгівля насінням.
44. Міжнародні організації з питань насінництва та насіннєзнавства.
45. Становлення та розвиток насіннєзнавства.
46. Формування та властивості насіння сільськогосподарських культур.
47. Нагромадження і перетворення речовин при формуванні насіння.
48. Теоретичні засади насіннєзнавства.
49. Сучасний стан та перспективні напрямки розвитку насіннєзнавства.
50. Насінневий арбітраж.
51. Екологічні умови вирощування високоякісного насіння.
52. Система насінництва зернових культур та її значення у розвитку зернового господарства України.
53. Особливості контролю якості насіння.
54. Нормативно-правові акти щодо якості насіння.
55. Внутрішньогосподарський контроль за якістю насіння (при збиранні, зберіганні та доробці насіння).
56. Документація на насіння.
57. Методика визначення чистоти насіння.
58. Насіннєзнавство як наукова дисципліна та галузь народного господарства.
59. Історія розвитку насінництва України.
60. Сучасна організація насіннєзнавства України.
61. Періодизація та закономірності формування насіння.
62. Поняття про категорію насіння, основні категорії насіння та їх характеристика.
63. Сертифікація насіння та ознайомлення з міжнародними сертифікатами на насіння.
64. Назвіть основні теорії походження терміну «логістика».
65. Визначте основні етапи формування і розвитку теорії логістики.

66. Охарактеризуйте сутність основних логістичних стратегій.
67. Розкрийте сутність процесу маршрутизації та назвіть основні характеристики маршрутів.
68. Назвіть основні показники якості послуг з перевезень вантажів.
69. Проведіть порівняльний аналіз технічних характеристик різних видів транспорту.
70. Визначте відмінності між мультимодальними та інтермодальними перевезеннями.
71. Перерахуйте перевізні документи, які використовуються на різних видах транспорту, та дайте їх стисло характеристику.
72. Охарактеризуйте види тарифів на перевезення вантажів окремо за кожним видом транспорту.
73. Обґрунтуйте необхідність державного регулювання тарифів на залізничні вантажні перевезення та розкрийте основні напрямки такого регулювання.
74. Визначте, у чому полягає відмінність між поняттями «тариф» і «фрахтова ставка».
75. Назвіть основні методи розрахунку потреби в матеріальних ресурсах.
76. Назвіть і стисло охарактеризуйте основні етапи пошуку потенційних постачальників.
77. Визначте основні відмінності між відкритими і закритими тендерами.
78. Охарактеризуйте основні різновиди оферти.
79. Назвіть основні методи підвищення ефективності системи закупівель підприємства.
80. Дайте характеристику угоди на поставку і її основних умов.
81. Назвіть основні підходи до вибору потенційних постачальників матеріальних ресурсів.

82. Логістика як новий напрямок організації руху товару у сфері виробництва і обігу.

83. Передумови розвитку логістики.

84. Визначення логістики

85. Зв'язок логістики з іншими дисциплінами.

86. Види логістики.

87. Перспективи використання логістики в Україні

88. Основні передумови виникнення логістики в Україні.

89. Визначення терміна “логістика”.

90. Види логістики і їх характеристика.

91. П'ять функціональних галузей логістики.

92. Основні принципи логістики.

93. Зв'язок логістики з іншими дисциплінами.

94. Історичний екскурс логістики.

95. Основні тенденції розвитку логістики.

96. Складові системи товароруху

97. Поняття матеріальних, інформаційних та фінансових потоків.

98. Принципи концепції логістики.

99. Еволюція концепцій логістики: види і характеристика.

100. Логістичні активності логістики.

101. Показники ефективності та витрати

102. Загальна характеристика методів розв'язання логістичних завдань.

103. Експертні системи в логістиці

104. Системний підхід у логістиці.

105. Поняття логістичних систем, їх види та елементи.

106. Умови створення і принципи побудови логістичних систем.

107. Логістична проблема. Аналіз логістичних систем.

108. Ефективність і оптимізація логістичних систем

109. Логістичні ланцюги.

110. Основні інструменти управління логістикою.

111. Види логістичних ланцюгів розподілу.
112. Співробітництво, конфлікти та конкуренція в логістичних ланцюгах
113. Логістика технологічних процесів.
114. Характеристика матеріального потоку.
115. Структура управління матеріальним потоком.
116. Управління матеріальним потоком у системах
117. Інформаційні потоки в логістиці.
118. Інформаційні системи в логістиці та їх види.
119. Принципи побудови інформаційних систем у логістиці.
120. Інформаційні технології в логістиці.
121. Технології автоматизованої ідентифікації штрихових кодів
122. Роль і завдання транспортної логістики.
123. Вибір економічного виду транспорту, типу транспортного засобу.
124. Політика транспортних підприємств з позицій логістики.
125. Техніко-економічні показники роботи автомобільного транспорту.
126. Системи доставки товарів.
127. Тарифи на перевезення вантажів основними видами транспорту і порядок їх застосування.
128. Оптимізація поставки товарів.
129. Методи економічного стимулювання ефективної організації транспортування товарів.
130. Економічні методи державного регулювання товароруху.
131. Економіко-математичні методи розробки оптимальних шляхів ланковості товароруху

Навчальне видання

НАСІННЄВІ ФОНДИ І ЇХ ЛОГІСТИКА

Методичні вказівки
для самостійного вивчення дисципліни

Укладач:
ГУДИМ Олена Володимирівна

Формат 60x84/16. Гарнітура Times New Roman
Папір для цифрового друку. Друк ризографічний.
Ум. друк. арк. _.
Наклад ___ пр.
Державний біотехнологічний університет
61002, м. Харків, вул. Алчевських, 44